



<b>Títol del treball:</b>	INTERVENCIÓ EDUCATIVA ESPECIALITZADA EN DIABETIS MELLITUS EN ELS CENTRES D'ATENCIÓ PRIMÀRIA
---------------------------	---

<b>Nom i cognoms del ponent:</b>	NÚRIA ALONSO CARRIL
<b>Adreça correu electrònic ponent:</b>	
<b>Telèfon de contacte:</b>	

### Autors

Nom i cognoms	Categoria professional	Institució / Lloc de treball
1. NÚRIA ALONSO CARRIL	INFERMERA	HUMT/ENDOCRINOLOGIA
2. MAITE VALVERDE TORREGUITART	INFERMERA	HUMT/ENDOCRINOLOGIA
3. PAQUITA URBANO VENTURA	INFERMERA	HUMT/ENDOCRINOLOGIA
4. CARMEN QUIRÓS	METGESSA	HUMT/ENDOCRINOLOGIA
5. MJOSÉ BARAHONA	METGESSA	HUMT/ENDOCRINOLOGIA
6. VERÓNICA PEREA	METGESSA	HUMT/ENDOCRINOLOGIA

### Resum de la recerca:

Ha de tenir els següents apartats: introducció, objectius, metodologia, resultats i conclusions. Opcional, màxim dues taules de resultats.

*Extensió màxima 650 paraules.*

**INTRODUCCIÓ:** L'educació terapèutica (ET) en diabetis mellitus (DM) ha demostrat àmpliament la seva eficàcia. La Unitat de Diabetis Endocrinologia i Nutrició de l'Hospital Universitari MútuaTerrassa va començar l'any 1992 descentralitzant l'assistència per tal d'oferir ET especialitzada en DM als diferents centres d'atenció primària (AP) a través de programes educatius estructurats impartits per infermeres amb formació específica en aquesta malaltia.

**OBJECTIU:** Identificar el perfil de la població assistida per Infermeria especialitzada en DM als centres d'AP de la nostra àrea durant els últims 25 anys.

#### METODOLOGIA:

*Disseny de l'estudi:* Estudi retrospectiu descriptiu. *Àmbit i població d'estudi:* Es van incloure a tots els pacients amb DM que van rebre ET especialitzada a l'àrea d'AP de l'Hospital Universitari MútuaTerrassa entre 1992-2017.



*Procés de recollida de dades:* Es van recollir les dades mitjançant qüestionari estructurat el dia de la 1ª visita en la consulta d'ET a AP.

*Variables:* socio-demogràfiques (edat, sexe), hàbit tabàquic, tipus de DM, anys d'evolució de la malaltia, complicacions relacionades amb la malaltia (microvasculars, macrovasculars), tipus de tractament de la DM, estat metabòlic (pes, HbA1c), nivell d'estudis, ET rebuda per AP prèviament (cap, individual o grupal) i nivell d'ET rebut per infermeria especialitzada (bàsic, mig o avançat) i dedicació en hores del personal d'infermeria a l'ET en AP.

*Anàlisi estadística:* Per fer la comparació entre els diferents anys, s'han agrupat els pacients quinquennalment. Les diferents variables s'han comparat entre els diferents períodes d'estudi mitjançant test d'ANOVA per variables quantitatives o X<sup>2</sup> per variables qualitatives. A més, s'han realitzat proves de tendència lineal.

**RESULTATS:** Durant els 25 anys s'han avaluat un total de 4.792 pacients. En relació amb les característiques dels pacients atesos, destaca al llarg dels anys un increment en el percentatge de pacients amb DM tipus 1, major temps d'evolució de la DM, un increment en el pes, menys taxa de complicacions microvasculars i un tractament de la DM més complexa. El nivell educatiu de la població ha millorat al llarg dels anys. Pel que fa a l'ET rebuda per aquest pacients s'observa que la intervenció educativa prèvia a la visita per especialitzada ha augmentat i en el cas d'ET realitzada per Infermeria especialitzada s'ha vist augmentat el nivell avançat. S'observa també una disminució significativa de les hores de dedicació per par d'Infermeria especialitzada a l'ET en primària(Taula 1).

**CONCLUSIONS:** Les característiques dels pacients que reben ET especialitzada en AP ha canviat al llarg dels anys: 1. Presenten més anys d'evolució de la DM i menys complicacions relacionades amb la malaltia. 2. Han rebut prèviament més ET per part d'AP. 3. S'ha vist incrementat el nivell d'estudis de la població. 4. L'aplicació de programes d'ET de nivell avançat ha augmentat al llarg dels anys.

**DISCUSSIÓ:** El perfil del pacient atès per Infermeria especialitzada en AP ha patit un canvi al llarg dels anys focalitzant-se cada vegada més en pacients de major complexitat. Tot això comporta que s'hagi de replantejar el tipus d'abordatge que es realitza en aquest moment i implementar nous programes educatius transversals entre Infermeria especialitzada i primària.

	1992-1997 n=2994	1998-2002 n=1403	2003-2007 n=194	2008-2012 n=169	2013-2017 n=32	p
<b>ET (hores/setmana)</b>	65	65	65	44	36	<0,001 <sup>a</sup>
<b>Edat 1ª visita(anys)</b>	62,6±11,9	62,5±12,4	60,3±14,5	59,3±13,5	61,3±9,3	<0,002
<b>Sexe(dona)</b>	1582(52,9)	703(50,1)	100(51,5)	82(48,5)	10(32,3)	0,078



<b>Fumador actiu</b>	509(17)	239(17,1)	26(13,2)	27(16,1)	6(18,2)	0,882
<b>Tipus DM</b>						
DM1	147(4,9)	94(6,7)	37(19,2)	42(25)	7(21,9)	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
DM2	2838(94,6)	1296(92,4)	154(79,8)	126(75)	25(78,1)	
Altres	9(0,3)	12(0,9)	2(1)	0(0)	0(0)	
<b>Evolució DM(anys)</b>	10,2±8,5	8,8±9,2	12,9±10,7	15,6±11,8	13,5±4,8	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
<b>Complicacions DM</b>						
Macrovasculars	452(15)	186(13,3)	28(14,6)	27(15,9)	4(12,5)	0,732
Microvasculars	2646(88,4)	1323(94,3)	104(53,5)	94(53,5)	13(41,2)	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
<b>Tractament DM</b>						
Cap	9(0,3)	3(0,2)	10(5,2)	19(11,1)	12(38,1)	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
Dieta	356(11,9)	172(12,3)	1(0,5)	0(0)	0(0)	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
ADOs	1640(54,8)	843(60,1)	42(22)	14(8,6)	3(9,5)	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
ADOs + Insulina	152(5,1)	134(9,6)	73(37,7)	68(40,1)	6(19)	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
Només insulina	829(27,7)	249(17,8)	67(36,6)	68(40,1)	10(33,3)	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
<b>IMC (kg/m<sup>2</sup>)</b>	28,1±4,8	28,9±4,9	28,3±5,6	30±6	29,9±5,1	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
<b>HbA1c (%DCCT)</b>	7,9±1,9	7,9±1,9	8,3±1,5	8,3±1,4	8,0±1,0	<b>0,006</b>
<b>Nivell estudis</b>						
Analfabets	1005(33,6)	398(28,4)	37(19,9)	15(9)	3(10)	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
Primària	1661(55,5)	810(57,8)	122(63,1)	107(63,2)	21(65)	
Secundària	296(9,9)	179(12,8)	31(15,9)	43(25,8)	8(25)	
Universitari	30(1)	14(1)	3(1,7)	3(1,9)	0(0)	
<b>ET rebuda prèviament</b>						
Cap	784(26,2)	398(28,4)	41(21,1)	10(6)	7(21,1)	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
Individual	66(2,2)	38(2,7)	8(4,4)	13(8)	11(36,8)	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
Grupal	2140(71,5)	966(68,9)	144(74,4)	145(86)	13(42,1)	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
<b>Nivell ET rebuda</b>						
Bàsic	2275(76)	1279(91,2)	167(86,1)	147(87,2)	27(85,7)	<b>&lt;0,001<sup>a</sup></b>
Mig	599(20)	101(7,2)	14(7,6)	20(11,9)	0(0)	
Avançat	119(4)	22(1,6)	12(6,3)	2(0,9)	5(14,3)	

Taula 1: ADOs= antidiabètics orals; IMC=index massa corporal  
p=ANOVA o Xi quadrat segons correspongui; p<sup>a</sup>=p<0,005 tendència lineal  
Dades expressades: mitja±desviació estàndard o n(%)



**Mútua**Terrassa

**XXIV Premi d'infermeria 2018** ◀